

EĞİTİMDE YIL FARKI UÇURUMU AZALIYOR, AMA İYİLEŞME YETERSİZ

“Beşeri Sermayeye Mikro Bakış: İlçelerin Yıl ve Cinsiyet Kırılımlı Ortalama Okullaşma Yılı” başlıklı çalışmaya göre ‘En yüksek eğitilmiş ilçe’ ile ‘En düşük eğitilmiş ilçe’ arasındaki okullaşma yılı farkı 2009’da 7.1 yıl iken, 2015 yılında bu sayı 6.5 yıla indi, ancak varılan nokta henüz yetersiz.

Yirmi beş yaş üzerindeki kişilerin kaç yıl eğitim aldığını gösteren ortalama okullaşma yılları (OOY), Türkiye’de ilk kez ilçeler bazında belirlendi. Buna göre 2009 ve 2015 yılları karşılaştırıldığında ortalama okullaşma yılının 8-9 yıl olduğu (orta okuldan mezuniyet süresi) ilçe sayısı 7’den 37’ye yükseldi. 2009

ve 2015 yıllarında ‘en yüksek’ ve ‘en düşük’ okullaşma oranının belirlendiği ilçelerin ise (sırasıyla) İstanbul ve Ankara ile Van, Siirt, Adıyaman ve Erzurum’da olduğu ortaya çıktı. İlçelerin büyük çoğunluğu, ilkokuldan orta okul düzeyine yükseldi...

Çalışmada mevcut 4+4+4 eğitim sistemine göre 2009 yılında ilçe sayısının

büyük çoğunluğunun (669 ilçe) 4-6 yılda yoğunlaştığı yani hala ilkököl düzeyinde bulunanları barındırdığı; 2015 yılında ise yoğunlaşmanın (670 ilçe) 5-7 yıl arasında yükseldiği yani tümünün orta okul düzeyine geçtiği görüldü.

Sayan: Bu önemli gösterge ilk kez belirlendi

TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi (TOBB ETÜ SPM) Direktörü Prof. Dr. Serdar Sayan, şimdiye kadar iller bazında belirlenen bu önemli eğitim göstergesinin ilk defa ilçeler bazında tespit edildiğini aktardı. Prof. Dr. Sayan, sekreteriyasını üstlendikleri Sosyal Politikalar Platformu'nda (SPP) da paylaşılacak olan "Beşeri Sermayeye Mikro Bakış: İlçelerin Yıl ve Cinsiyet Kırılımlı Ortalama Okullaşma Yılı" başlıklı çalışmanın SPP Üyeleri, Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Başkanı Prof. Dr. Ensar Yeşilyurt ve Prof. Dr. Oğuz Karadeniz ile bir araştırma grubu tarafından gerçekleştirildiğini kaydetti. Araştırma grubunda aynı üniversiteden Yrd. Doç. Dr. Atalay Çağlar, Yrd. Doç. Dr. Ferda Esin Gülel, Doç. Dr. Filiz Yeşilyurt ve Doç. Dr. Hülya Karadeniz bulunuyor.

Beşeri sermaye yapısına ait önemli bir veri

Söz konusu çalışmada ülkelerin kalkınması için temel faktörlerden biri olan beşeri sermaye olgusunun ölçülmesinde ortalama okullaşma yılının yaygın olarak kullanılan bir gösterge olduğu bildirildi. OOO'nin 25 yaş ve üzeri nüfusunun hayatı boyunca kaç yıl eğitim aldığı içerdiği vurgulanan çalışmada, bunun ortalama eğitim

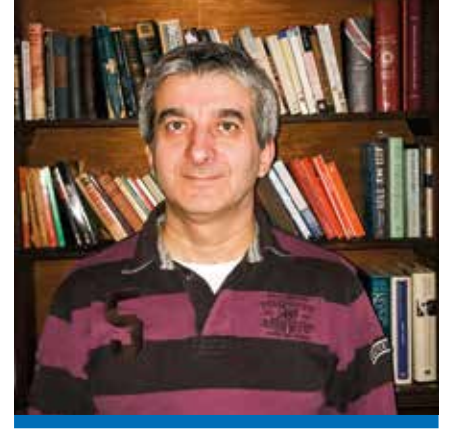
Prof. Dr. Serdar Sayan
TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi Direktörü

seviyesi' şeklinde de ifade edilebileceği belirtildi. Şu anda iş hayatında bulunanların çoğunun 25 yaş ve üstü olduğu düşünüldüğünde araştırmanın Türkiye'deki ilçelerin beşeri sermaye yapısına ait önemli bir veri şeklinde değerlendirilebileceği ifade edildi.

Araştırmanın sonuçlarına göre en yüksek okullaşma oranına sahip üç ilçe, 2009 ve 2015'teki sıraları değişse de İstanbul'da Kadıköy ve Beşiktaş, Ankara'da ise Çankaya olarak belirlendi. Bu ilçelerde OOO sayısı, 8,5 yıldan 9,3 yıla çıktı. Mevcut 4+4+4 eğitim sistemine göre bu üç ilçede 25 yaş üzerindeki okullaşma oranında geçirdiği süre dikkate alındığında lise-1'i bitirip lise-2'inci sınıfa düzeyine çıktıkları görüldü.

En düşük okullaşma oranına sahip ilçeler

En düşük okullaşma oranına sahip ilçeler ise Doğu ve Güneydoğu'da... Van, Siirt,

Prof. Dr. Ensar Yeşilyurt
Pamukkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü Başkanı

Adıyaman ve Erzurum'a bağlı Bahçesaray, Pervari, Gerger, Tekman ve Karaçoban ilçelerinde 25 yaş ve üzerindeki okullaşma oranında geçirdiği süre 2009 ile 2015 kıyaslandığında asgari 1,8 yıldan 3,3 yıla çıktı. Bu ilçelerdeki eğitim düzeyi ise ilkököl-4 düzeyinde oldu.

'En yüksek eğitimli ilçe' ile 'en düşük eğitimli ilçe' arasındaki okullaşma yılı farkı 2009'da 7,1 yıl iken, 2015 yılında bu sayı 6,5 yıla indi. Yani eğitimde geçirilen süre açısından oluşan uçurum, bir miktar azaldı.

Çalışmanın sonuç bölümünde yıllar içerisinde OOO'de önemli ilerlemeler görüldüğü, ancak varılan noktanın henüz yetersiz olduğu kaydedildi. Erkek nüfusun OOO'sinde ülke genelinde eşit bir artış dağılımı görülürken, kadın nüfusta ise aynı hız ve eşitlikte değişim yaşanmadığı ifade edilen çalışmada "Bu eşitsizliğin ülke ekonomisi açısından önemli sonuçları olabileceği" uyarısında bulunuldu.

ORT. OKULLAŞMA YILLARINA GÖRE İLÇE SAYILARI		
OOO	2009 YILI	2015 YILI
1-2	2	-
2-3	63	1
3-4	150	22
4-5	388	128
5-6	281	354
6-7	129	316
7-8	18	189
8-9	7	37
9+		4

İLÇELERE GÖRE ORTALAMA OKULLAŞMA YILLARI (EN YÜKSEK VE EN DÜŞÜK)			
2009 YILI		2015 YILI	
İLÇE	OOO	İLÇE	OOO
BEŞİKTAŞ (İSTANBUL)	8,553	KADIKÖY (İSTANBUL)	9,296
ÇANKAYA (ANKARA)	8,506	ÇANKAYA (ANKARA)	9,290
KADIKÖY (İSTANBUL)	8,385	BEŞİKTAŞ (İSTANBUL)	9,088
BAHÇESARAY (VAN)	1,473	BAHÇESARAY (VAN)	2,790
PERVARI (SİİRT)	1,837	GERGER (ADİYAMAN)	3,352
KARAÇOBAN (ERZURUM)	2,002	TEKMAN (ERZURUM)	3,383